

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

91. An, dum habens beneficium simplex, non requirens residentiam, ad sustentationem tamen sufficiens, adipiscatur alterum sufficiens; vel etiam licèt illud non sit sufficiens, ipso jure vacet primum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

Responder affirmativè Garc. p. 11. c. 5. n. 335. verùm ut expressè ait, ex suppositione, quòd Concilium Trid. in hoc non liget, utpote non receptum in Hispania; eò quòd, cum verba illa: *modò plura non sint*: non restringant & modificent dispensationem, sed exprimunt id, quòd inest de jure Concilii, quòd receptum præsumitur à Papa, & ponuntur ad denotandum, quòd Papa per illa verba: *ad quacunq; & qualiacunq; beneficia &c.* non intendit dispensare super retentione incompatibilium, & sic non sonant in conditionem seu modificationem, sed in monitionem & instructionem, ut Sanch. *de matrim.* l. 3. D. 33. n. 3. Nav. *in Man.* c. 27. n. 37. Covar. & alii citati à Garc. adeoque non stante vi illius non receptionis illo decreto Trid. nihil operantur; & sic poterit talis dispensatus adhuc plura simul recipere, & si retineret plura incompatibilia, non faceret contra jus eum inhabilitatis, & prohibens ab eo teneri beneficia, sed contra jus prohibens tenere beneficia incompatibilia. Garc. l. c. verùm juxta dicta à nobis suprà de pluralitate istiusmodi jure naturæ prohibita, & hinc sine justa causa indispensabili, patet contrarium respondendum etiam independentè ab eo, quòd Papa quòdam hanc pluralitatem non intendisset dispensare.

Quaestio 89. An, dum Papa dispensat ex causa aequa super istorum beneficiorum simplicium, quorum unum sufficiens est, pluralitate, expressè debeat derogare decreto illi Trid. cit. c. 17. ita ut aliàs nulla sit dispensatio?

Respondeo affirmativè: Gonz. *gl.* 15. n. 36. citans Felin. *in c. nonnullis.* num. 2. & 3. *de rescript.* Caputaq; *decis.* 176. & 298. num. 3. p. 1. &c. eò quòd Concilium generalissimè loquatur, personas majores & minores comprehendat, juxta *decis.* Rot. 48. n. 2. & 3. p. 1. *divers.* Gonz. *ibid.* n. 15. & decreta omnia Trid. continent decretum irritans, ut habetur in Bullis Pii V. super confirmatione & observatione ejusdem Trid. Gonz. n. 37. citans Paris. *de resign.* l. 4. q. 9. n. 24. Felin. *ubi ante* n. 2. &c. Decretum autem conciliare irritans afficit etiam & ligat manus Papæ, quando de expressa derogatione non constat. Gonz. *cit. nu.* 37. citans seipsum *gl. ult.* q. 2. n. 23. Nihilominus loquens in genere sufficere generalem derogationem, si aliàs appareat de intentione Papæ, licet de dicto Concilio Trid. specialis aut individua mentio facta non fuerit, eò quòd propter autoritatem dicti Concilii non solet specialiter eidem derogari, tradit Gonz. *gl.* 6. n. 120. dicens se ita videre servari, & *decisum* ac declaratum audivisse.

Quaestio 90. An possidens plura ex dispensatione teneatur Ordinatio exhibere dispensationem, & quomodo is aliàs se gerere debeat aut possit cum habente incompatibilia?

Respondeo ad primum: Licet possidens plura compatibilia ad exhibendum titulum cogi non possit, dum aliquamdiu in possessione pacifica eorum fuit, cum præsumptio sit pro possessore, Laym. *in c. ordinarij.* in 6. ad §. *in consequend.* n. 2. de quo vide dicta à nobis aliàs. Nihilominus dum juris præsumptio est contra posses-

P. Leuren. Fori Benef. Tom. III.

forem, ut est in casu pluralitatis incompatibilium, compelli potest ad exhibendum titulum, & dispensationem Papalem super dicta pluralitate. Laym. *ibid.* citans Archid. & Anchar. *in cit. c. Ordinarii.* qui etiam addunt, quòd, si intra terminum præfixum titulus non exhibeatur, possessor illa plura injustè possidere præsumatur, adeòque per sententiam privari, aut privatus declarari possit.

2. Respondeo ad secundum: Quamvis dispensationem Papalem super pluralitate aut incompatibilitate admittere teneatur Ordinarius, & ortò dubio de valore ipsò dispensationis illud discutere nequeat, sed ad sedem Apostolicam, unde emanavit, remittere debeat, juxta *cit. cap. Ordinarii.* Laym. *ibid.* n. 3. Compellere nihilominus potest dispensatos ad beneficia bene administranda, aut dimittenda; siquidem Papæ intentio non est, nec esse potest, ita dispensandi, ut animarum cura aut divina officia negligantur. Neque etiam per dispensationem Papalem admittit Ordinarius potestas, officium & obligatio, per quam providere tenentur, ut beneficia sibi subjecta ritè administrantur. Laym. *cit. n. 3.* citans Anchar. *in cit. c. Ordinarii.* n. 5. Jo. And. &c.

Quaestio 91. An, dum habens beneficium simplex non requirens residentiam, ad sustentationem tamen sufficiens, adipiscatur alterum sufficiens; vel etiam licet illud non sit sufficiens, ipso jure vacet primum?

Respondeo primò: Tametsi tutà conscientia utrumque retineri non possit citra dispensationem ex justa causa, Azor p. 2. l. 6. c. 13. q. 4. sed teneatur alterutrum, quòd maluerit, dimittere; nec poterit etiam olim ante Trident. utrumque retinere, quia repugnat juri naturæ juxta dicta superius; quin etiam tunc communem fuisse omnium opinionem, duo simplicia etiam beneficia tutà conscientia haberi non posse, ubi unum ad vitam sufficiebat, dicat Azor l. c. §. *consuit tamen.* *in fine.* jus tamen positivum Canonicum ante Trid. neutrius privationem irrogabat, neque ipso facto incurrendam, neque per sententiam ex officio & autoritate Superioris ferendam: Azor *loc. cit.* addens, idem esse de habente unum simplex cum dignitate, personatu, officio vel beneficio curato: cum neque in *c. de multa.* neque in *Extrav. execrabilis.* neque in *c. referente.* neque in *c. praeveca. de prob.* neque in *c. nonnulli. de cleric. non resid.* ulla poena statuat.

2. Respondeo secundò: Quamvis censeant aliqui, hanc poenam amissionis primi per assecutionem secundi in hoc casu irrogatam per Tridentinum eò quòd *sess.* 7. c. 4. poenam constitutam in *c. de multa. de prob.* extendat ad omnes, qui duo beneficia aliàs incompatibilia simul obtinent, & duo simplicia residentiam non requirentia sunt incompatibilia, quando eorum unum sufficit ad sustentationem, cum simul haberi nequeant, ut expressè Paris. l. 3. q. 1. n. 138. & c. 17. *sess.* 24. statuat, ne uni duo beneficia etiam simplicia residentiam non requirentia conferantur, si unum satis est ad sustentationem. Azor *loc. §. quaestio igitur.* Probabile tamen est, Trid. præcepisse solum, ut unum tantum beneficium conferatur singulis, etiam si simplex, modò ad sustentationem sufficiens; non tamen constituisse, ut, si quis secundum obtineat, primum aut secundum statim

D 1

amie

amittat ipso facto, nullâ monitione præmissâ: hæc enim poena nisi exprimat in iure, nequaquam contrahitur; in Trid. autem, neque alibi exprimitur dicta poena in eos, qui duo simplicia non residentia obtinent simul, vel unum simplex cum dignitate, officio vel beneficio curato in diversis Ecclesiis, Azor. *loc. cit.* cum aliis, quos non citat. sic expressè Pirh. *ad tit. de præb. n. 169.* neque per adeptionem alterius Canonici, vel beneficii simplicis vacat, seu amittitur ipso jure prior Canonicatus, vel aliud beneficium simplex prius habitum, si ratione residentia personalis secundum loci consuetudinē sint compatibilia. citat pro hoc Abb. *in c. ult. de cleric. non resid. nu. 4.* Idem tenet Gonz. *gl. 15. n. 26.* ubi: *Trid. sess. 24. c. 17. statuens, ut unum singulis conferatur beneficium, non plura, etiamsi simplicia sint, non inducit vacationem primi ipso jure per obtentionem secundi, dum utrumque residentiam non requirit.* citat pro hoc Nav. *conf. 10. & 13. n. 3. tit. de præb. & Rot. in Callagur. beneficii. 30. Octob. 1577.* Eandem sententiam sequi videtur Castrop. *d. 6. p. 3. § 6. n. 11.* ed quod, ut ait, licet Trid. *sess. 7. c. 4.* inducat vacationem ipso jure in beneficiis aliis incompatibilibus, non videatur comprehendere horum beneficiorum incompatibilitatem pure tantum ex sufficientia illorum; quod hæc incompatibilitas non tam sit beneficiorum, quam beneficiati, cui est illorum beneficiorum interdicta collatio: absolute autem dicat *n. 13.* probabilius esse obtento insufficiente, si conferatur aliud sufficiens, per hoc non vacare primum illud insufficientis, nec esse illicitam illius collationem; neque in hoc obstare, quod juxta Trid. unum tantum beneficium sufficiens singulis sit conferendum; quia dum habenti insufficientem conferitur sufficiens, de facto ei non conferatur nisi unicum sufficiens; aliud namque insufficiente ei non conferatur, sed jam collatum supponitur. Addit tamen Gonz. *loc. cit.* ex dispositione *tit. c. 17. Trid.* post Ordinarium privare istiusmodi plura beneficia habentem, citat pro hoc Nav. & Rot. *ubi antè.* & Gutier. *conf. 10. n. 1. & seq. Pur. decis. 230. l. 3.*

3. Nihilominus contrarium tenet Garc. *cit. c. 5. n. 301.* etiâ expressè, & in terminis loquens de beneficio secundo simplice insufficiente, nimirum: quod ad ejus obtentionem ipso jure vacet primum sufficiens; & quod plures S. Congreg. declarationes, quas citat *eodem c. 5. n. 84.* indistinctè asserant, per adeptam possessionem secundi vacare primum sufficiens rationem etiam dat hanc; quod, cum ex decreto Trid. habenti beneficium sufficiens non possit aliud conferri ad effectum retentionis amborum simul, appareat, secundum, etiam insufficientem, esse incompatibile cum primo sufficiente, & consequenter primum vacabit ipso jure: quæ tamen sequela non videtur legitima; etsi enim hinc rectè sequatur, quod etiam vi dicti decreti Trid. prius debeat dimittere, si velit retinere secundum; non tamen ex inde videtur sequi, quod illud primum vacet ipso jure vi ejusdem decreti, Quin & contra hoc, quod dictum à nobis supra ex Pirh. & Fagn. item paulò antè ex Castrop. quod retinere possit sufficiens ex post collatum cum insufficiente præhabito, subjungit Garc. *nu. 303.* idem dicendum, nimirum vacare etiam ipso jure primum insufficientem per obtentionem secundi sufficientis; sed quomodo ea cohererent cum iis, quæ ipse dixerat *nu. 262.* ubi: *certum est, posse quem licitè obtinere duo simplicia residentiam non requirentia, seu unum residen-*

riam requirens cum alio eam non requirente, quâdo alterum eorum non est sufficiens ad congruam sustentationem &c. debebat enim dixisse, quando neutrum per se est sufficiens, sed ambo simul sumpta tantum sunt sufficiens sustentatio; nisi per obtinere duo intelligere velit, quod habenti unum sive sufficiens sive insufficientem conferri possit licitè & validè aliud sufficiens, non tamen ad effectum retinendi ea simul.

Questio 92. An ergo valida sit talis collatio facta habenti jam sufficiens?

Respondeo affirmativè: Castrop. *cit. p. 3. §. 6. n. 10.* sic in terminis docet Garc. *loc. cit. n. 283.* quod habenti beneficium sufficiens rectè possit conferri aliud, illo primo prius non dimisso, quamvis per affectionem secundi vacare dicat ipso jure primum; pro quo citat expressam declarat. S. Congreg. quæ sic habet: *habenti beneficium sufficiens potest conferri aliud; sed habita possessione secundi beneficii sufficientis, vacat primum sufficiens.* Item alias binas nempe 3. & 4. quas recitat *n. 84.* & sic collatorem ordinarium conferentem ordinariâ auctoritate posse providere jam sufficienter beneficiato; pro quo citat *n. 285.* Lap. Dominic. Franc. *in c. 15. cui. Paris. conf. 40. n. 10. p. 4.* Caputaq. &c. similiter dicit *n. 286.* Patronum tam Ecclesiasticum, quam Laicum posse præferre habentem jam beneficium aliud sufficiens contra Pavin. *de off. & pot. capit. sed vac. q. 5. p. 12. nu. 3.* etsi secus esse dicat idem Garc. in conferente non nisi ex potestate delegatâ providendi, de quo procedit textus *cap. 15. cui. utpote respectu cujus delegati sufficienter beneficiatus non dicitur persona idonea de jure ex c. super inordinata. de præb. & sic ait n. 291.* Nuncium Hispaniarum, cui inter alia datur facultas beneficia ducato rum personis idoneis providendi, non posse providere alicui habenti jam aliud beneficium sufficiens, citatque pro hoc Cuchum *in instrum. majorib. l. 3. tit. 5. n. 155.* addit tamen; quamvis Nuncius hoc curare non soleat juxta dicta à se *p. 1. c. 5. nu. 289.* (quod tamen de legato id neget Garcias, displicet Castrop. *loc. cit.* affirmanti contrarium, ed quod habens sufficiens, incapax non est aliud recipiendi, si vult prius habitum dimittere; sicut habens curatum, aliud curatum recipere potest cum voluntate dimittendi primum, adeoque quisque habens potestatem providendi personas idoneas, statim providere poterit) è contra vicarium Episcopi habentem specialem facultatem conferendi, posse conferre omnibus, quibus potest conferre Episcopus, & sic habentibus jam beneficium, tradit *ibidem* Garc. pro quo citat Paris. *ubi supra n. 11.* Rebuff. *in pr. in forma Vicariatus. nu. 84.* Et licet in facultate ei concessâ dictum sit, quod conferet personis idoneis, hoc tamen solum intelligi de idoneis ratione ætatis, morum &c. pro quo citat Rebuff. *ubi ante n. 87.* Strozium. *de vicar. Episcopi. l. 2. q. 100. & 101. nu. 1.* non obstante rextu *c. 15. cui.* ed quod is rextus tantum procedat de delegato Papa, & in habente potestatem delegatam auctoritate Apostolica; non verò in delegato Ordinarium, pro quo *n. 294.* citat Paris. *conf. 40. n. 14.* Lap. &c. De cetero, dum habens sufficiens vult provideri de alio sufficere cum retentione prioris, non solum non delegatum, sed nec Ordinarium id ei conferre posse; quia non licet Ordinarium conferre aliud sufficiens habenti jam aliud sufficiens, & illud retinere volenti; & si tentet facere hanc collationem,